

ZOMBOR és VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (félféven) és csütörtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 Egész évre 9 ft. 8 kr.
 Fél évre 4 50
 Negyedévre 2 25
 Kiadó hivatal:
 Nadash, Muzsik és Partics
 könyv- és nyomdájában
 a városház-épületben, hova
 az előfizetések és hirdeté-
 sek küldendők.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 vidékre postán küldve:
 Egész évre 9 ft. — kr.
 Fél évre 4 50
 Negyedévre 2 25
 Szerkesztési iroda:
 Siet-utca s csendes-utca
 sarkán, Hofneder-féle ház-
 ban, hova minden a lap szel-
 vély részét illető közlemény
 küldendő.
 Éremtelen levelek nem
 fogadjatnak el. Közziratok
 nem adhatók vissza.

Hirdetések lapunk számára felvételnek: Budapestben, Lang Lipót, Gizella-tér 3. sz. — Haasenstein & Vogler, Dorottya-utca 11. sz. — Goldberger A. V. Váci-utca.
 Külföldön: Bécsben, Mosse Rudolf I. Selterstätt Nr. 2. — Haasenstein & Vogler I. Wallischgasse Nr. 10. — Daubé G. L. és társa I. Wollzeile Nr. 12. — Oppalik A. I. Stubenbaai Nr. 2.
 Dukas Miksa I. Riemergasse Nr. 12. — Stern Moritz I. Wollzeile Nr. 25. — Rotter és társa I. Riemergasse Nr. 13. — Danneberg I. H. Czerninplatz Nr. 6.
 Hamburgban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban a M. Daubé G. L. és társa.

A közérzetlet.

Nincs oly hatalmas fegyver, mint a közérzetlet. Olyan az, mint a parittyakó Dávid kezében, hogy azzal a leghatalmasabb Góliátot is le lehet terepni.

S nincs is olyan seb, mely úgy tudna gyógyítani, mint a közérzetlet. Meggyógyítja a becsült fajú sebet, s eddessé teszi a halált.

Martyrja lenni az eszmének, mely győz, mert legyőzhetetlen, — az szép s nemes gondolat.

De a közérzetlet is úgy fejlődik, mint maga az ember. Megvan annak a csecsemő-kora meg a gyermek — meg az ifju s végre a férfikora. Ha eléri ez utolsót, akkor csak ritkán lesz aggá, hogy onnan újra kezdje a csecsemőnél.

De míg a közérzetlet csak gyűjteni tud, míg gyermek-módra csacsog, míg ifjuzék-módra széleskedik — addig többet árt, mint használ. És a férfias közérzetlet aztán mindent helyrehoz.

Az olyan, mint az igazságos bíró. Itél s ítélletét végrehajtja.

A férfias közérzetlet ítéltele sújtóbb, mint a hóhér bárdja.

Azért a közérzetletet fejleszteni, művelni s nevelni a férfikorig: a legnemesebb feladat.

Igaz, míg a csecsemőből férfi lesz, addig sokat elsodor magával az idők vihara. De minden alkotás kiesny ahhoz képest, hogy annak árán a közérzetlet haladt előbbre.

Az emberek, midőn belátták társas egyttélésre való hivatottságukat, kölcsönösen lemondtak egymás javára bizonyos jogokról.

Lemondtak nevezetesen arról, hogy önmaguk fölött bíráskodhassanak.

Belátták, hogy a megsértett ember ítéltele nem lehet részrehajlatlan s igazságtalan s azért eltökélték, hogy vizsályos ügyeket bírákra bízzák, a kiknek ítélteiben megnyugsznak.

Ez egy haligatolagos szerződés volt az em-

berek között, melyet aláírtak a későbbiek is azzal, hogy az együttelők azút megkeredtek.

Lassanként aztán meggyökerezett az emberkebe a tudat, hogy csakis íj rend mellett élhetnek együtt, csakis kölcsönösen korlátolt szabályok mellett érhetik el közös céljukat — a haladást. A ki tehát daczára az elismert s fenntartandónak kimondott rend ellen vétett az elítélte a közérzetlet s elítélte a bíró.

Csakhogy a közérzetlet nem tudott igen sokáig öntudatosá válni.

A sok ember által kimondott igazság mindig csak egyénileg hangzott s csak a hangosan kimondott szó az, mely hatásra számíthat. Hangosan kimondott szó pedig csak relativ értelemben létezett sokáig.

A szónok, kit ezer ember hallgatott, hangosan beszélt.

Csakhogy szónok ritkán találkozott, ritkán szólt, s ritkán hallgatta ezer ember.

Önkénytelenül más módrol kellett gondolkoznia az emberségnék, hogy közérzetlete folytonosan, öntudatosan „hangos” legyen.

Végre megtalálta ezen módot.

Talált egy néma eszközt, mely hangosabb volt minden szónoknál, melynek hangja évezredekre is kihatótt.

Ezen néma eszköz: a betű!

S a néma betűnek a közérzetletből fakadó hangos beszéde: a sajtó!

A sajtó, mely éltetlen s mégis él . . .
 A sajtó, melyet nem lehet előlni . . .

Előlíthetik melőle az embert, de a betű s az általa tolmácsolt közérzetlet él s élni fog már most örökkön-örökké.

Hangja olykor szelid, olykor félnék, olykor gyáva, olykor alávaló, de mindig a közérzetlet az, mely belőle szól, ha mindjárt nem is az igazi közérzetlet s nem is a többség.

S ha megromlik így a sajtó, akkor még lehet rajta segíteni.

Kiragadják belőle az éltető lelket, a halhatatlan közérzetletet.

S mert a sajtónak teremtő istene a közérzetlet, tehát ez istene megsemmisítheti, megfoszthatja mindenható erejétől s a közérzetletől eltaszított sajtó többé nem az — hanem egy neveléségsi pláda.

A csángókról.

Csángó-magyar egyesület alakult Budapesten. Az eddig működött szűkebb körű bizottság, mely a hazatelepítési mozgalmat megindította, jól teljesíten feladatát, minthogy a mozgalom immár sokkal nagyobb arányokat öltött, minsem azt erje megírnia, befejezé dicseretes működését s az ügyet tovább folytatás végett a megalakult csángó-magyar egyesület kezébe tette le. Egyesületi elnöké Somssich Pál, alelnöké herceg Odessalchí Arthur, Kammermayer Károly budapesti polgármester választották meg. Választott még 24 igazgatósi és 3 felügyelő biz. tag; az egyesület jegyzője Hoitsy Pál.

Somssich Pál elnök előadá, hogy nemcsak Bukovinában, hanem Moldvában, Bulgáriában és Bessarabiában is vannak magyarok, kiknek betelepítése kívánatos s kik óhajuknak ez iránt kifejezést is adtak; s szükségessé vált tehát egy általán bizottság alakítása, melynek feladata lesz a már elkezdett munka folytatása, a bevándorlók segélyezése s a betelepítés előmozdítása, Nagy György kormánybiztos a hazatelepített csángók jelen állapotáról adott felvilágosítást. Ezen száma 2267. Jelen-ig Györgyfalván négy barakban vannak elhelyezve és jól ellátva. Egy csapat közülök már kunyhókat is épített. Töltes munkáltnak vannak alkalmazva s hat napi munkáért egy-egy tíz forintot kapott. Negyfel hétig ingyen élemeztek, nehogy szertett pénzüket elköltsék. — A most még behozandó 900 csángó ügyében herceg Odessalchí Arthur és Szadeczy Lajos küldték ki, a kik erre készenek nyilatkoztak; ok eszközölték az eddigi beállítást is.

Ez alkalommal érdekesnek tartjuk olvasóinkkal, a Vas. U. után, megismertetni herceg Odessalchí Arthur származását s rövid életrajzát. Ő volt hercegköze testvéreink hazatelepítésének. A herceg hazaháza egész megléveinek alapja sziveben ezt az ügyet már évekkel előbb, mielőtt általános nemzeti óhajással változott volna, s a

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Pünkösdi kirándulás.

Vajon nem ekle-e vissza olvasó közönségemnek sokszor próbára tett jóakarátával, midőn e felirat keretében három rövid nap edes kellemet tarom ki gyöngye emkezetlenek ez is szent meg sürü ködbe burkolt tagas bírodalmak! Hancz ez egyszer — kivételesen — fölötté nagy szerencsével veszem fel a tolat, mely olyan reg volt hivatva inspiratóból irni, hogy szinte megmar a kezében, de mikor az ember arra van ejtelve, hogy a tavaszi napugars edes melegevel föleresze ama hidegebb tájakat, hoi megszűnik a szép természet minden baja, hoi nincsen szorakozás, nincsen poezis, s a szantúzott muzsa szörnnyű kegyetlenséggel bosszúlja meg rajtunk a hivatás által parancsolt meiloztetést; nem jelenik meg előttünk soha, de titokban rejtozik gondolatunk közé, nem látjuk őt, de elfoglatlanságunk legmelyebb teregeiben is érezzük a kellemes ingert, mely elvonja figyelmünket a szaraz tudományoktól és átadja lelkünkbe a merengésnek . . . nem állhatok elien a büvörönek, elhanyag magamtól a társadalmi szabályzó törvényeket s megluzom magam néhány óra ama szebb világban, hoi nem könyvől merítjük a boldogságot, hanem a nagy természet mesteri alkotásából!

Milyen sivat és kihalt volna minden, ha nem éreznék a természet halhatatlanságában az egyes évszázak szerint ismétlődő megfuzosodást, és mi volna az emberek sorsa, ha a világrendben nem volna az ébredés reménye, melynek aranyos sugarából alakulnak a mennyi illuziók, melyeknek legkisebb parányja is erőt ont kiáradt lelkünkbe s ezernyi szenvedés között jutalmat idél a nehéz munkáért! S nem roskadna-e össze testünk az átok sulya alatt, ha lelkünkbe a jóvo nem erőstene, ha ösztönünkkel fogva nem hatolnánk a jövőnek titkoszatos rejtegyébe? . . . Hányztor torné meg a pessimismus gyöttrő künja a keservekben semmivé torpülő embert, ha a messzeségek vetett pillantás meg nem ragadna a kétségbeveszni indult? . . . Aminkban felejtjük a valóságot, s a valóság ridég mezején álmunkat idézi föl jobb szellemünk s a természet olyanná alkotja az em-

bert, hogy dicsőségnek kell tartania a legnagyobb küzdes nyomasztó faradalmat.

Édes istenem bocsásd meg egy szegény bűnösnek legálmatlanabb pillanatában kifejtett eme filozofiaját, bocsásd meg te is szives olvasó, te is te szépsédmű lányka, kinek edes mosolyára való visszaemlékezésém idézte föl talán e merész gondolatokat, melyeknek tolem kitalheito fölszínre hozatalában van az én bűnöm elrojtve; hanem tovább is megyek, hisz kirándulásról kívánok szólni, még pedig vígan, olyan eleven színekben, hogy telnek meg e rovat visszaemlékezéseimhez hasonló kepekkel.

Sajátságos, mennyivel jobban szokott sikerülni a rögtönzött terv, még — mint ez eset mutatja — akkor is, ha boldog oldalról tö a szél, és ez természetes; minden vállalatban annál több gonoszra hajlandó az ember, minél könnyebb, és nagy bököt mondok kirándulásunk megteremtőjének azzal, ha kikáltom a világba, hogy ez volt a legjobb gondolat, mely könnyed szerkezetű agyából valaha napvilágra jött! Pünkösdi előestején tehát kedvezo elejolek kozt utra keltünk még pedig harman, — én, a diadalnamban elbizakodott Morgó, és egy Mars szolgálatában álló hadur-jelölt, kinek talán legnagyobb érdeme, hogy dalainkban talált elvezetnek nem habozott élénk kifejezést adni. Tehat megyünk az alföldre, — indulunk haza! Az utazás — férfiak között levén — legtalálódásban egyhanguan volna mondható, s egy pár jó epizod kivételével alig volt legkeresettebb vendégünk. A hideg által megörv és társaim által megcsontított estében folytat megfogyva rémségek midőn megfóztott állapotban reggelig hazart velünk ez az istenben megragaskodott monstuma a gozparipáknek. Oriási meglepetés, többoldali helyi sürgynyész, ölelés és csókkal vegyített üdvözlés, s a világ napi rendre ter megerkezestünk fölött!

A kirándulásra czélbavett idő azonban szűkek bizonyult, alig volt elég egy-két jó ismerőt, vagy régi kedves helyet keresni fel; megkötött tehát egy egész mennyből nap által kizsákmányolandó időtöbblettel. Milyen kar, hogy már ez is az elmúlt idők köze sorozandó, olyan jól esett gyönyörködnöm gyermek tudatlanságom, mely ismeretem s a szép nem történetében elárult tájékozatlanságom fölött, olyan melyen el tudtam merengni

egy néhány esztendő előtti idők tündéremlékein, hogy szinte faj az ébredés. Rozsás arcú lányok, ismeretlen fiúalakok, egy egész csoportja a női nem levő kortársainak már meglett arány képeben tűnnek föl szemem előtt, s mikor úgy eszembe jut, hogy melyiknek miket mondhattam én egy néhány év előtt, szinte mesének hiszem a roppant változásban idegennek látszó tényt, hogy bizony itt születtem én e szép nagy rózaságon!

Az idő sebes rohammal fut czélla felé, siettet engem is, megérkezik a lelkiismeret szemle s kötelességekben figyelmeztet. Nem ér há semmit a filozofia, bárha talán a bölesek követ sikerülni is felfedeznünk, aranyat, boldogságot élvezni nem szabad. Mi a program? A kardsörgető nem lesz ugyan már velünk, de Mergó az hű maradt, látszik, hogy sokra tudna becsülni bökömat, ha megmondanánk szegénynek; de mit is eslekezem, első helyem említve öt utársaim között? Hisz mennyire előbbreváló az ó kedves kis hucoskájja, kit most láttam először a nyíló rozsa legszebb virulása idejében, meg most is arczán ül az a játszi mosoly, szemében meg csak most erősödik meg a fény, mely őt piczi korában is már olyan kitüntetett állásban részesítette a „nagyok” között; hányztor láttam, mikor hegedüjét gyöngye vállaira téve egy-egy lángoló pillantást vetett az akóm-bökömmel tett könyvbé s kis szivéből sokszor tudtam haragot, néha keserűséget is kiolvasni, és én mindig inkább szememet használtam az ő látására, semhogy avatlan hallásomat a szegény lányka kinokkal kezelt hangszereinek szenteltem volna.

Azutan, — kit első helyen kell vala emlitenem — a jó öreg Antal bácsi, kinek fozhatlan jókedvével, szerezetre méltó ósmagyaros nyájasságától már gyerekkorunkban hallottunk legendákat, olyan kedves utársáknk bizonyult, mint mino szivesen latott vendég volt közötünk még akkoron, a midőn csak bámulni tudtuk leereszkedő modorát; a mivel viszonzozhatnám most kitüntetést inkább, mint hogy emkezetlenem viruló rózsából font koszorújába belezóvom az ő öz fúrteit is, becses felejtől nagybecsült ismeretszökeink.

Tehát ekként alakult a kis társaság, amint leirtam; már előtök voltam, midőn én Baranya áldott földének gyömlőcseiből zottam erőt az éjszakai nyugodalom nélkülözéséhez; fényes jó kedvben hagytam el az illusztr

midőn azaz lett: egész lelkesedéssel ajánlta fel szolgálatát a lélekemlék kezdemény végrehajtására, s meg is oldá, a mire vállalkozott híven, becsülettel.

Szerémi és czéri herceg Odescalchi Arthur özám eredetű családból származott, mely Itáliának számos történelmi is nevezetes ferült nevelt. Így többek közt a római hercegi címet viselő Odescalchi család egyik tagja Benedek, római pápa is volt XI. Ince név alatt. E XI. Ince volt az, ki négyezerézer drb. aranyat ajánlott fel a török elleni háborúra azaz a föltétel, hogy az Odescalchi család Magyarországra települő ága a törököktől visszavendő területekért kárpótoltassék. — Így nyerte a család a kibált Ujlakyak uradalmát, illoket és Iroget s egyuttal a szerémi herceg címet, melylyel először Odescalchi Livius ruházottt fel, ki az 1751-iki országgyűlésen nyerte meg a magyar indigenatust. Ennek ha Ince cs. kir. kamarás volt, a Krisztusrend vi-téze és a királyné főudvarmestere. Neve már a magyar kultúrterében is szerepel, a mennyiben 1778-ban 5 ezer frtot adományozott a Ludovicaura. Ágost már egész-szen magyar volt, egy Keglevich grófnót bír nőtül s gr. Széchényi Istvánnak és Mr. Wesselényi Miklósnak legben-sőbb barátai s tanáiknak ösztöne terjesztői köze tartoz-tott. Ő volt az, ki Magyarországon az első cukorgyár-arat alapítá. Fiatalkorában nyult el. Utána két fia ma-radt, az 1829-ben született Gyula és Arthur, ki 1837-ben Szolycsánban (Nyitraim.) született. Tanulmányait Pozsony-ban, majd a lipcei egyetemen végezté. Az abszolutizmus idejében sokat tartózkodott külföldön, különösen Svajcz-ban, hol anyai nagynénje gr. Batthányi Lajosné, a ki-vezgett első magyar miniszterelnök özvegye és gr. Károlyi Györgyné laktak. Később, főként édes anyja ösz-tözésére Rómába ment, hol a Lamorieiere francia tá-bornok alatti megszólalt csapattal vállalt szolgálatot. Nem-sokára visszatért hazájába s midőn a magyar honvéde-gé felállították, szádosai ranggal ebbe lépett s parancs-noka lett a nyitrai zászlóaljnak. Mint ilyen igen sokat tett a magyar hazafias szellem ébresztésére s a panszlá-vok üzemelnék elensúlyozására. Az 1881-ik évben a tapolczai ker. országgyűlési képviselővé választották.

A telepítés kedvező gondolata volt már régebben, Balhásion Somogy megyében levő birtokaira főtök tele-pített, maga megegette ki számukra telkeiket. Ezek elégedettek s mind megmagyosodtak. Most Barsban, Sziczion lakik, hol férhas szenvedélyeinek él, de nagy előszeretettel foglalkozik magyar történelmi tanulmá-nyokkal is.

Mi azt kívánjuk, hogy legalább is addig éljen ha-zánk ezen derék, lelkes fia, míg a világ minden részéről valamennyi magyart haza nem szállít.

A botrány folytatása.

Nincs vége még a botránynak, még csak ezután készül az igaz.

Hallomás szerint Ujuevich Zakár helybeli ügyvéd Speizer nevében beadványt intézett a helyb. kir. törvény-székhöz, hogy lapunk szerkesztőjét hivatalosan orvosi megvizsgálás tárgyává tegye.

E neveltséges törekvés természetesen már azon is meghiúsult, hogy a törvényszék nem tudhatván mely irány-ban fog a fejlejtetés történeti, elevei vizsgálatot nincs jogosítva elrendelni.

Másrészt híre jár annak, hogy Speizer Gusztáv a „Zombor és Vidéke” mult számában közölték miatt saját-pórt fog indítani.

Minde a törvény kerékgyűrásában halad s nincs ellene semmi kifogásunk. Mindenkinek jogában áll vélt vagy valódi sérelmeiért törvény útján elégtételt keresni.

társaságot s utra készültem. Piros bornak égettő mele-géből egy szép lánykának szemében tévedtem el, s ha még volna bennem egy parány abból a rajongó érzésből, mely holdvilág és szép szem láttára mamorba dől, úgy a bor csak siettette volna a láng fellobbanását, — de hiába! A kraterből kipusztult a gyuanagy, fölemészte azt az élet nagy feladatát, megsemmisítven aranykoron legsebb álma!t! Az est gyönyörű volt, s a kísérteties pusztai csöndbe csak a lágy szello édes sühogasa hozott némi életet; minden csendes, csak a képzőletés jár künn s titkos hangon beszélget a zöldellő fak leveleivel, minden elhallgatott, csak itt-ott mozog fészékében a kiesny madárka s beljebb nyugt szülője szárnyai alá, közöttünk is lassan-lassan ritkult a szó, álomra indul a társaság.

Morgó az ő maga simplex existentiájában nem tudja megtagadni nyugalomra igényt nem tartható szem-lyétől és örömet; az öreg ur méltán pihen babáiban, a lányka gyöngéd teletetés, ő megerzi szegény, ha át-utazva egy egész éjt, szeméit álomra nem hajthatja; én pedig lemondtam az alvásról, akkép állott az arány kö-zöttünk, mely később oly irányú meglezédést nyert, hogy kölcsönös engedékenység folytán valamennyien Morpheus jóakaratu karjaiba dőlünk.

Reggeli négy órakor ébresztett fel a kis csalogyú ezüstös csengési hangja, ép kelőben volt a nap, a mid-őn keserűsen töltött másfél órai nyugodalom után a hajnal hasadtát méltattuk tollunk kitelhető figyelemre; fejedelmi ébredése volt az a nagy égi testnek!

Végre megerkezünk. Ismét belevagyunkint a főváros mindennapi zajába, s most me és csak romjait szem-lelem az anyiszor megenekelt pünkösdi gyönyöröknek, s csak árnyképet látom a kis róza büvös vonásainak! Nyilj csak továbbra is s terjeszd ki apró szármad édes ilatát felem, és ha nem kerül különös firtáságotba, emlékezzél utátsáradra.

Te pedig áldott fiatalja a régi öregeknek, ne vedd roz néven, hogy bizalmaddal visszazéltam, hanem me-gemlékezem egészen öszinte firtásból fakad, s ilyen tiszta érzet nem bánhat senkit.

Te pedig Morgó örülj ama tudatnak, hogy eszméd diadalomját ilte annak keresztülvitéleiben. Isten veled!

Nymbus.

Nem elég azonban, hogy e fennebb jelzett irány-ban Speizer (s ha vannak) érdekartjai is megindultak a törvényes uton, — ök a törvénytelen uton is tovább akar-nak haladni.

E. hó 18-án délelőt 9¹/₂ órakor megjelent a szer-kesztő lakásán dr. Vojnits István megyei tiszteletbeli aljegyző s Vissy József megyei aljegyző, kijelentve, hogy nem segédí minőségben jöttek, hanem mint Speizer megbízottjai, kérdést tétel, ki az „Uri csavargók” című cikk szerzője?

Miutna egy szerkesztőség tudakozó intézet volna, a hol jogában állna bárkinek is egy s más dolozni, s a hol szerkesztésű titok — informatív szerelvény. Ezek az urak természetesen válaszul nyerték, hogy nekik semminémi felvilágosítás nem adatik.

Akkor még azt kérdék: elvállalja-e a szerkesztő a jelzett cikkért a felelősséget? Mintha ezt kérdezeni is jogukban állott volna?

A szerkesztőt mi sem gátlhatta abban, hogy igen-lőleg válaszoljon. Erre aztán távoztak.

E megjelenés nyilvánvaló — nem azért történt, hogy Speizer kiváncsiságának elégtétessék.

Enek más magyarzata van. Nevezetesen számos megbízott forrásból értesítettek bennünket, hogy Speizer s érdekartjai (kik lehetnek azok, — mind e máig kérdés) egy konferen-cziájukban elhatározták, hogy lapunk szerkesztőjét egyen-ként tetleg bántalmazni fogják.

Hallottunk neveket is, de meg azok viselői a fe-lőlük táplált jó hírt önmaguk meg nem akarják czafolni, — nem állhat jogukban őket pengellengere állítani.

S bármily megbízott forrásból hallottuk is e ni-hilistai összeesküvést, — teljes hitelt adni annak, nem akarunk.

Nem tehettük föl tisztesseges s eleddig a társad-alomban állást foglalt emberekről, hogy egy ember élete ellen összeesküvést terveznek; nem tehettük föl ka-bátban járó emberekről, hogy bandita-módra összejeljanak, megbeszélnék egy gyázalatos tervet egy ember ellen, a ki ellenük éppen semmit se vétett.

Sőt még azt sem akarjuk elhinni, hogy akadon Zomborban ember, a ki egy Speizer Gusztáv mellett kardoskodni tudjon, a kinek sem eddigi, sem a jelen ma-gaszelete helyesléssel tisztesseges ember részéről nem találkozhatik.

Ismételtük tehát. Lehet, hogy a nyert tudósítások nem légből kapottak, — de egyelőre hitelt adni azok-nak nem akarunk.

Tegyük föl azonban, hogy igazak a balhírek.

Az esetben társadalmi rendünk fenekeslőt felfor-gattatnék. Mint Speizer mondá: vérfürdő lesz itt, minót Muszkoországbán lehet csak találni.

Mert a mint ezen urak szövetkeztek egy jogtalan s inhumánus cselekedet véghezvitelére, úgy szövetkezni fognak ellenük azok, a kiknek jogában álland.

A ki első feledekzik meg embertársas iránti tar-tozó tiszteletéről, a ki első emeli föl kezét a szerkesztő ellen, — első lesz, a ki ezen tetteiért életével lakol.

A törvény adja az önévédelmi jogát s szerkesztőnek — a kik titkon megvédelmezésére szintén szövetkeztek — el vannak látva oly védelmi eszközökkel, melyeknek ha egyike nem, másika bizonyosan halálhozó lesz.

Mind ezt tartjuk szükségesnek itt a nyilván-osság előtt elmondani, hogy a közönség kellőleg tájé-kozva legyen a történendők iránt.

Emberekrol van szó, a kik ember ellen indítanak bajtővadászatot. A békés s rendszerető város, mely eleddig ha kihágásokban bővelkedett is — ilymérvű bot-rányoknak még nem vált színhelyévé, most nihilistai összeesküvések tanyája lesz.

Satyra ez, mely kihívja a polgári beszélletet, a tör-vény sűjtő kezét.

A botrány óta a rendőrség fölfegyverkezve őrzi még mindig beteg szerkesztőnk lakását.

Éjjeli őrnjakot járnak le-föl s nappal minden gyau-s külső ember föltartóztatják.

Volt e még valaha Zomborban?

Es Speizer Gusztáv jár-kei a városban mint a ki éppen semmit se tett.

Elvárjuk s elébe nézünk a történendőknek! r. I.

Kereskedőink helyzete.

Valóban elszomorító érzéssel nehezűnk az országban kereske-dő helyzetet, midőn látjuk, hogy az év hónapjaiban egyik a má-sik után zárja be üzletét, de még számláimban gondolattal ki-sírjuk meg inkább az eredményt, mikor látunk kell, hogy a férfi bukása után néhány het múlva ugyanazon üzlet ismét kinyitk és a férfi név helyett az új firmán a név név díszleg. Tehát az egész bukás csak szívesnyezetés volt, a vagyon ugyanaz, csak a pas-szívák lettek kizavara az üzletből, mert a férfi helyett a nő vette át az üzletet. De itt az a kérdés merülhet fel: miólt vette meg a nő ama fölt árukat? Ha volt annyi pénz, miért nem men-tette meg férj a bukását?

Határoddan egész másképp lehetett az, pedig akkor a ke-rekeskedő több nehézséggel volt egybekötve már csak szállás te-kintetében is. Regente a kereskedők üzletnek firt-fira hagyták s a kereskedő üzlete egy valódi vagonot képezett; a ma melyk ke-rekeskedő mondhatta azt, hogy fölött áruiában fekvő vagyon az o va-gyona? Bizony kevés ezék száma.

Videkünkön évék óta a legfektelenebb visszazéleket özi kereskedők a bukások terén. Bejegyzettük magukat a kir. tör-vényszékkel, s mindenké azt binné, hogy ez a bejegyzett cég ren-dben könyvelt mellet vezetési eljélet, és szeme előtt tartja a ke-rekeskedelmi törvény rendelkezéseit. De nem egy van, mert ha ke-rekeskednek a bukás, egyiknek sem találnak rendszeres könyveltet és egyik sem képes kimutatni activ és passiv vagyoni állást pon-tosan. A végrehajtásuknál az aktívából olyan követeléseket mu-tat ki, melyek vagy nem léteznek, vagy behajthatatlanok. A meg-talált kereskedők soka sem gondolt arra, hogy igaz követelést rendszerben behajthatatlanná válik a jó követelések pedig elvona-ga végrehajtás alá, a mi könnyen megy, mert ezeket nem rendszer követelés behajthatatlanná válik. A hitelzők tehát kétszeresen ki-vannak jászva; mert azt hiszik, hogy bejegyzett kereskedőnek hitellelven, követelések fedezve van a megvett árukkal, vagy a könyvelt aktívákkal, s végre kiált, hogy egyik sines meg a maga egészen.

Ily állapotok mellett nem lehet kereskedőknek helyzete egész-esseges alapon nyugvó. Az ily helyzet ártalmára valazék nemcsak a szolid kereskedőnek, hanem a közönségnek is. Ez ellen hatni kellene első sorban a kereskedői testületének. Az oly kereskedő,

ki csak azért nyit üzletet, hogy egy-két év múlva hitelzót ki-játszva, áruiakat értéket felre tegye s a bírói elvált után új cég alatt folytassa üzletet, bizonyára kevés kimerelt érdemle a tör-vény által. De a törvény is az okot keresei e tényekben a szor-nyozódásra jut, hogy erőtelleg kiülbégg észlelhető ugyan a bukásokban, hanem az ok megkereséséi terülyezze. A hit forrása pedig az ok megszülekedésénél megkeresés el-velhetlen terülyben van. A nagy háború, a túlságos adó, az élet kényelmi szükségletei oly nagy kiadásokat ronak a kereskedőre, hogy ezeket csak nagy takarékosságg, emyretelen szorgalom kö-pes elensúlyozni; s a ki ezen elensúlyozó eszközöket semmitte sem veszi, az elöb-több üzletének nemcsak jövedelmét, hanem tökéjét is fölemészti. A szerkesztőségünk mindenké utóirhat, te-hát a kereskedők is, de az az ily szerkesztőségnek amaga hiya magára, az megedemlése, hogy a törvény az okban az okozat-ot is meglátva, érdeme szerint büntesse.

Videkünkön évék óta látjuk a kereskedői czégek átvál-tozását.

Egy másik baje az állapotoknak abban rejlik, hogy a szab-ber alapján mindenké a megéltetés könnyebb módját keresve, sokan a kereskedési ideges kereseti forrásnak tartják s avatlatlanul fognak tőzövény, amiből lehet szakmestert kívánatják, az ilyen üzlet természetesen nem sokáig maradnak fenn, de az illelnek elég alkalma van ez idő alatt is a helyzetet kizsákmá-nyolni és kart okozni.

Méltányoljuk tehát a szolid kereskedők nehez helyzetét, de legynk óvatosak az olyan czégek irányában, melyek minőm-nytelen valtoznak és csak hitelünket romlítja a küll-föld elöt.

Levelezés.

Zenta, 1883. máj. 16.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az utóbbi napokban több szabadkai írt járt nálunk „a d a t o k” toborzása czéljából a „Szabadság” számará, Jankovich Aurel, Szabadka és Baja szab. kir. városok főszerkájai ellen. A „Bajai Egyelő” hívei is hasonló czél-ból anonyim leveleket küldöttek több ittem var. képvé-selőhöz, mert — így szólnak — megtámadni készülnék a főszerkát.

Mi kisvárosiak, kik sok tekintetben még hátra va-gyunk, csodálkozunk ezeken az urakon, kiknek ügylét-szik valami bajuk van főszerkájukkal, de nem tudnak vele a maguk erejükkel elbanni, azért bennünket segítségre hívják. Lehetseges, hogy mi — kik mondóm még hátra vagyunk — rosszul fogjuk föl a világ jólyását és nem értünk annyira a politikához, az ilyen „adat hájászat” nem tartjuk éppen a legtisztességesebbet dolognak, azért bi-zony megesett rajtuk, hogy szantuk ezeket a nagyvárosi urakat, mert biz azok csulosan botba ügröttek.

De hogy is né, mikor ezek az urak olyan rossz uton járnak; hiszen ha a zentai hataron tudakozódunk, hát bizony legott meggyözödhettek róla, hogy Jankovich Aurel írt köztisztelnek és általános becsülésnek örvend, tehát adatokkal szolgálhatunk ugyan, de kövte hisszük, hogy azokat az a szörnyen mérges két főszerkát, mert biz azok csak díszességre szolgálják újságjuknak.

Tekintünk csak bele a zentai községi életbe, írt még mindig Jankovich párta volt az irányadó s elég volt Jankovichnak egy ajánló szava arra, hogy Gombos Róbor polgármesterre választassék. Az igaz, hogy Gombos Róbor tanácsadó befolyása alatt áll s nem követi Jan-kovich észérű és tapintatos politikáját, de ez csak oda mutat, hogy ritkán éreztünk azaz, ki őt a polgármes-teri széke ültette, tehát egy okkal több, hogy Janko-vich áldásos működése eszünkbe jusson s fokozza ben-nünk a tiszteletet a főszerkát neve iránt, kit okunk van tölük irgizelni.

Végeztek a szabadkaiak és bajaiak dolgukat a ma-guk erejéből s hagyjanak nekünk békét; mert mi a de-nuntiansokot mindenekelőlt megvetni tudjuk.

Hanem a levegő tisztvalat, t. i. mikor máig meg-érték és becsülni tudják főszerkájukat, akkor bátran for-gulhatnak hozzáink s mi mint egy test és lélek ösztöni fogunk örömködni.

Több zentai.

HIREK.

Balogh Jóska itt! A 4 és fél éves kis czimbalom-művész, kiről egy tárczánkban megenekeltünk, lévén mint produkálta magát Gódlólon az urakodó családnál, a fővárosi sajtó képviselői s a nagy közönség előtt, a ki Maria Valeria király kisasszonytól oly szép ajándé-kok és elismerő levelet kapott, városunkba érkezett s f. hó 19-én s 20-án (ma vasárnap) a Vadászúrt szálló-ban fogja magát a következő műsorral produkálni. I. Ketszer nyilak az akaczia levele. Raszállót a vadgalamb a búzára. Furcsa háború. Repülj fesském. Ezt a kerek erőt. Hagynab hajnal előtt. II. Ständchen. Maros vize. Cserebor. Kisasszony kertjében új csárdás. Boccaccio. Ha benyulok. Kuka történe. Kossuth Lajos azt üzenté. Nincs menyiorszag. III. Csipke kendő. Kerinöz. Megy a darú. Mondtam az anyámnak. Addig nekem nem hisz-tek. Kima vize. Csak egy szép lány. Polka csárdás. Mollinári. Kórosi lány. Dob kerinöz. Czimbalozás köz-ben a kis ember apja Balogh Mihály és emek öcsese Kálmán hegedűn kísérk. Hiszszük, hogy közönségünk is meggerszi magának azt az élvezetet, a mi ő Felsőgeik is nagy gyönyörrel szerettek meg.

Kossuth és a magyar nép. Hogy mily rajongászerű hódolattal viseltetik a magyar nép Kossuth iránt, bizi-nyítja a következő levelet, mely a „B. F.” szerint Kamu Peter vért (Baranyam.) bíró Olay Lajos orsz. képvé-selőhöz intézett. „Hogy halálom után csendesebben nyu-godhassam — írja az egyszerű földműves ember — ah-hoz egy hazafias cselekvés kivánatódik, az hogy rövid idő múlva személyesen láthassam hazánk legnagyobb hit, a legnagyobb magyart, a ki kora igazságoktól fogva mind-iben végtelen vagyam volt s van most is láthatni.” Ezután a Kossuthhoz való utazás módozatai és költségei iránt kér tájékozást.

A fővárosi lapok helyb. levelezője, a dal-és tánc-estélyi cseleki látogatottságát azon körülménynek tulaj-donítja, hogy azok botrány nélkül le nem folyhatnak, most is verkedés történt, holott a rendezőseg ennek előjét vehette volna. Eddig a levelező, e sorok róla da-lárdánknak tanácsolná, hogy meghívóján jövőre tudassa a közönséggel, hogy fültykésllé lassa el magát, mert a ve-rekesző minősége és mennyiségéről jót nem állhat. (Scorp.)

Folytatás a mellékleten.

Zombor szab. kir. város tanácsa részéről eze nek közhírré tételek, hogy az 1884-ik évre érvénylen bírándó országgyűlési képviselő választók nevezésének kigazdáltsa ahiab jelzett helyen és napokon fog eszközölnétni. a) A belvárosban lakó választókra néve a városnaha nagyeremben I. évi május hó 22-től 24-ig bezárólag. b) A felsővárosban és a hozzá tartozó tanyákban lakó választókra néve a bezdán uton levő Csibák-telek koresmában I. évi május hó 22-től 24-ig bezárólag. c) A szelence külvárosban és a hozzá tartozó tanyákban lakó választókra néve a „fehér galamb-telek“ koresmában I. é. május hó 22-től 24-ig bezárólag. d) A bánat elővárosban és a hozzá tartozó tanyákban lakó választókra néve Gromióváts-telek koresmában I. évi május hó 22-től 24-ig bezárólag. e) A cservenka külvárosban és a hozzá tartozó tanyákban lakó választókra néve Darázs-Mark-telek koresmában I. évi május hó 22-től 24-ig bezárólag. A bizottság a fent jelzett napokon és helyeken d. e. 9—12 óráig és p. 3—5 óráig fognak működni.

A zentai postahivatal I. évi június hó 1-én kincstáriá alakították át.

Szabadság város árvámpénzet miatt Jankovich Aurél főispán jelentése a belügyminiszter egy rendeletet intézett a város közigazgatási bizottságához, melyben a fölmerült rendeltetések és mulasztások érvelés kikötésére utasítja a bizottságot, miután hasonló állapotok alaposan meg szokták ingatni a polgároknak a gyámhatóságokba vetett bizalmát.

Örömteljes esemény bekövetkezett hírdettek mindkét állambeli hivatalos lapjai. E hivatalos kommunikáció ugyanúgy tudni adja, hogy Szt. Anna koronázásának reményteljes állapotban van. Az ünnepes családi esemény, mely örömdetes egyezés mind mind loyális állampolgár, a jelenléts szerint augusztus havában fog bekövetkezni. A történésorok par Laxenburgban várja be ez időt azon helyiségekben, hol Rezső koronaherceg született.

Gara, (bácsmegeyi községben) Hajduk Mihály híres lököti, kit egyszerű tizenéves bíróság korozott, a felbuzúlt nép halálisan összeüldözötte.

Vasparjai verseny. A bécsi kerékpár-egyesület június 2-án napján tartott versenyé alkalmával Vermes Lajos szabadsági hazánkba lett az első győztes.

Hajdeczki Sándor II-od oszt. százados, a tr. Aróldi 23. sz. nyelvrozredben I-so oszt. százados-hadbíróvá léptetett elő.

Auer Ferencz a Ferencz-esztona részvényirtársulat üzlet igazgatója május hó 21-én házasságának 50 éves jubileumát üli.

Az idők jelle. Szegeden az alsóvárosi népkör Verhovay Gyula, a körhelyiségben kifüggesztett arcképet eltávolították.

A zombori kereskedelmi ifjúság mint értesülők, előkészületeket tesz egy „tanzsereji“ rendezésre. Ismerve az ügy elen álo hitalság ügyességét e tere, nemenyük, hogy epny meg mind evek előtt, most is vigalmuk sikerüljen. Jovo számunkban bővebbet.

Nevelőgyarastások. Az 1882-ik évben 1965 név változást engedélyezett a belügyminiszternek. Ezek családtagjaikkal együtt 2103 személyt tesznek ki.

Eszkenél a Drava új vasúti gyorsan készül, már 4 hidat áll, s remélhető, hogy a hat októberben egészen kész lesz és a felnet adni a forgalmat.

Hymen. Baumgarten Jeni kisasszony Bogován eljegyezte Frelzelyner Ignacz Gaigóczóral.

Zombor szab. kir. város tanácsa részéről a kereseti közhírré tetelek, hogy az 1883. évi III. oszt. kereseti ado fölajrtómból kimaradt földterők, csepjelöptulajdonosok, némely gabonakereskedők és korszmarokok pótlajrtóra 1883. évi május hó 21-től Május hó 28-ig a „városnaha nagyeremben“ a hivatalos órák által közszemlére kitétni fognak. az adókivétési javaslat ellen az észrevételek a följo évi június hó 2. 6. és 7-én minden d. e. 8—12 óráig az adókivétési ügyekben működő adókivétési bizottságnál adhatók be.

Hymen. Kónig Vilmos barátunk, a városunkban gyakran megforduló képviselője egy búdapesti czegek I. hó 24-én vezet őt a sz. Schwarzkopfl Lazar ál-dabasi jomodu kereskedő Francziska leányát. Szívvel gratulálunk e házassághoz.

Fiatt Viktor zombori ügyvéd a szabadsági ügyvédi kamara lajrtómba bevetetett.

A „Fünfkircher Zeitung“ m. vasnapjai száma a „hejli hírek“ eigen közli a Fesselt má napok óta közbeszéd tárgyat képezo esetet, hogy Asztalos Janos ottani ügyvéd a nevezett lap szerkesztőjét egy czigány átal, feleség delben, a loteréa megverette. A „F. Ztg.“ így ír: Lapunk szerkesztője s tulajdonsa ellen penteken delben I. órákor egy epoly gyalagos, mint gyáva menyénnyel követeltet el. A Nador kavezha lele tartva, ráesett a kapubejáratt alatt egy varosszete ismert cigány, Toti Sándor, kezében furkos bottal. Anniát a szerkesztő a szemé elé került, rárohant a feblébert bandita s miattai a megtamadottok leje lele szünetlenül irányzta a csepjelöpt, ennek keddesere: „mit nyelvel?“ azt felelte s imetteite minden csapással: „Ezt küldi önnek Asztalos ügyvéd.“ Szerencsére a szerkesztő is setabottal rendelkezett, így a tamadó ütéseit fölfogta, azok csak kaitapát és a botot értek, míg személye teljesen sérteken maradt. A feblébert bandita elien a feljelentés a rendőrségnek azonnal megtejtük. Ugyanaz Lechner kapitányhelyettes elött beismerte, hogy őt Asztalos Janos ügyvéd penzett lozotta le.

Oruit csango. Megható sors jutott osztályrészül írja a Szegedi Napló, Maksztem Antal jözeffalvi szegény csalognak. A megválasztás után egyszerre megörült s múlt napokban deliott szállították az ottani korbába. Maksztem Antait, ki 38—40 éves lehet, józanésú embernek ismerték Jözeffalván s csak most emlekednek vissza, hogy ő rajongott leginkább a faluban a Magyarországha jovo visszatérésért. Már a második csoporttal el akart jomni, de anyagi körülményei meg akart lekötöttek. Akkor most utra keltek ok is, o volt az, aki legjobban yongott örömeben s nagy öröme a haza határan beíró — ontudatlan, folytonosan tartó nevetésbe ment át.

Eleinte nem tűnt fel senkinek értelmetlen beszéde, csak mikor látták, hogy Maksztem az uton erdőknek, mezőknek kalapjával intetet s hozzá nyagokat kiált, vették észre, hogy meg van zavarádva. Voltak a kik meg is siratták, mikor a fűzfaterdőt kacagója üdvözölte s az eszálló madárral szóba állt, lapjait folytonosan a levegőbe lohogatván. „Isten éltesse a magyart!“ „Isten áldja a magyart testvéreket!“ hangzott kiáltása az egész uton a szegény örültek. Eleinte csak meg voltak vele, mert szelid volt, de Szentes alatt hirtelen vadabb lett s verekedni kezdett. Majd ismét lecsendesült és nyugodt volt egész ma reggelig, mikor is a hajón egyszerre dühözenni kezdett. A szegény örültek később Juhász Mihály, id. Forró Mihály és Bakacs Ferencz könnvésegyének a rendőrség közbenjöttével minden feltűnés nélkül kórházba szállították.

Kuriózum kedvéért közöljük szörül-szóra a következő érdekesen s leleményesen leirt verekedési históriát, mely több tekintetben jellemző: Nagy verekedés a Deákok és Kovácsok között Czirizragokkal keverve. F. hó 14-én Pítkösd heftón este fél tíz órákor a Rottinger sörcsarnok sarkán, valami tíz Deák arra ment, és akkor 10 vagy 15 egyéb Kovácsok és Czirizragokkal keverve kijötték a Rottinger Vendéglőből nagy iszonyú botokkal, kis fejszékekkel a Deákokra orozva rá támadtak és nagy dühözés mellett úgy összeverték egymást, hogy két Deáknak a fejét valami 6 helyen betörték; de miért voltak kesepsek? a Deákok is sokan voltak együtt; de mikor látták a nagy botokat, akkor a legnagyobbak és a legerezebbek szétszaladtak, közülük megnevezendő Kekezoivts Matyás Gyula és St. Sándor, és a kinek még volt meveszége az ott maradt; példáiul: két Deák, egy H. J. nevezett írnök és egy Bunyi nevezett festész legény, a két többi csak könyvi testi sértekek mellett védték magukat egész végig, míg egyszerre szétszaladtak a Kovácsok és Czirizragok egy pár súlyos testi sértekek mellett. — M. H. I. L.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon mélyen tisztelt barátaim-, ismerősim- és rokoniaink, kik a rajtam elkövetett gyalázatos orvátadás után egy levélben, mint személyesen is jöndulatu résztvétőknek adtak kifejezést, míg egyenkénti módomban nem lesz — ez uton nyilvánítom legforróbb köszönetemet. Zomborban 1883. évi május hó 19-én.

Muller Gyula.

KÜLÖNFÉNLÉK.

Ricinus a legyek ellen. Egy francia kertészeti lap szerint a közönséges ricinus igen czelszerű szer szobában a legyek ellen. Azok a legyek, melyek a szobában tartott ricinus nagy fényes leveleire szállnak s abból nedvet szívának magukba, csakhamar elhettlenül hullanak le a földre s testük megfehéredik. Egy-egy cserépben tartott ricinus novény elégseges arra, hogy egy szobából a legyeket mind kipusztassa. A ricinus tenyészése igen könnyű; valamely magkereskedőtől magot szerzünk s így egy nagy cserépbe két szem magot ültetünk, többször megöntözünk s ha mindkettő kijelt, az egyiket eltávolítjuk. Később följet megporhanyitjuk többször és az öntözést szűk szem ismét elővesszük. Midon a novény 40—50 cm. magasra megnőtt már, bevitjük a szobába s 3—4 napig ott hagyhatjuk. Ezután fölvetjük másik novényvel s kitesszük a világsóra és levegőre. A ricinus magot is hoz s azt meg is érleli; magvai használatos olajat tartalmaznak, mely nagyban termelésnél ki szokott belőlük sajtoltatni.

A vastaryuki megrözsádósáda ellen. A vastaryuki és eszközök, valamint a finomabb aczeltárgyak egy angol gazda szerint a rozsdásodástól úgy óvhatók meg, ha higányval vonjuk be őket. A higányréteg a vastaryukon állandóan megmarad és azoknak szép ezüst színt fejt kölcsönöz. A benzolásra azonban nem higányt, hanem a következő keveréket kell használni: Veszünk 120 gramm higányt, 10 gr. ónt, 20 gr. vasgálicet, 120 gr. vízet és 15 gr. sósavat, ezeket főzzük vagy agyag-edényben jól összekeverjük, 2 óráig üvegig s így mártjuk bele a vastaryukokat.

A fufonfogyók keletkezése néve egy keleti legenda ezeket tartja: Ábrahám felesége Sára annyira haragudott hágarra, Ábrahám eselődjére, hogy feltékenységből szjezt akarta tépni. Különösen a leány rózsás arcját akarta eselűntani és meg is esküdött, hogy addig nem nyugszik, míg ez nem fog neki sikerülni. Ábrahám értesült az esküéről és iparkodott lecsillapítani Sárát dühét. Az asszony engedett ik, de csak részben adta föl bosztervet; ha nyem is karmolta össze a leány arczát, de legalább gyónorú kis rózsát fűszel összehozta. — Ábrahám aztán úgy vigasztalta meg kedves eselődjét, hogy mikor a sebek begyógyultak, a tamadó apró lyukacsába aranyos fűgöket tett.

NOVELLA-TAR.

Büszke szivek.

(Eltészelet.)

(Folytatás.)

— Válni fogunk! szölt Eulália szokott szentimentalissával Aladárhoz.

Aladár nem akarta e szót megérteni.

— Hogyan? kérdé bémész tekintettel mérgetve a nagynénit.

— A doloz egyszerű. Ön olyan egyszerű mint a makk, s bárha igen jól megérnek is egymással, azonban —

Julia szigorú tekintete halgatást parancsolt.

— S mikor utaznak?

— Holnap hajnalban.
— S ön beleegyezett? kérdé most Aladár nagy-
atjától.

— Fájdalom, így kívánják ezt a társadalmi szabályok. Jölehet nem sokat tördünk azzal — folytatá elégtelenséggel, de Julia jövöje esik itt labha.

Aladár elhalványodott.

Julia jövöje! Ez a szó éles törként hatolt szívébe.

Vajjon mit érthetett ez alatt az agg?

Julia mosolygott. O megérté e szót, de nem félt tőle.

— Nos hát, ha ez így van, akkor mi elkísérjük öket! szölt Aladár hirtelen s határozottan. Az agg kérdőleg tekintet arczába.

Ez a tekintet azt látszott mondani:

„Mért akard te elkísérni ezt a nőt, a ki úgy sem lehet tied soha?“

Julia magja is hirtelen, megdondolatlannal válaszolt:

— Ez pompás lesz!

Most rá került a sor, s az agg Begerédy tekintet azt látszott kérdeni Juliatól:

„Miert kívánod te, hogy elkísérjen egy férfi, a ki soha se vesznél?“

De Euláliának tetszett ez a gondolat s örömmel ugrott föl ülőhelyéből, mondván:

— Ugy van, ez helyes! Vissza fogják fizetni a kölcsönt! Hiszen oly boldogok vagyunk így együtt. Míg egymástól elszakítva oly boldogtalanok lennünk!

Ha tudta volna, mily igazat mondott . . .

— Aztán meg — folytatá enyegleve — nem is járja, hogy a mi hosszas látogatásunk, melynek egyedüli indoka, hogy a gróf beteges, tördött volt s a hosszabb utat nem tehetne meg, míg most ugyszóval megfájdult — viszonzatlan maradjon. Ott maradnak nálunk leg-
alább addig, míg mi is itt. Nemde Julia?

— Bizonyosan! erősíté Julia, de ezt már maga se hitte.

Az agg Begerédy vállat vonva, kiment a szobából. Utközben ezt morgotta szakállába:

— Mi lesz ebből? Mi czéjja van mindennek?

Mégis örült, hogy nem kell Juhájától megválnia, kit úgy szeretett, mint Aladárt.

*

Eulália grófné mindent elkövetett, hogy vendégei — mert immár az agg és ifjú Begerédy az ő vendégei voltak — minél kelemesebben szórakozzának birtokán.

Daczára ennek vendégei csakugyan jól érezték magukat. Ezzel nem akarjuk a szentimentális hölgyt megserteni, sőt ellenkezőleg — meghódolunk Goethe nagyságát előtt, melylyel Eulália minden érzo szivet csordul-
t megöltötheti vélt.

De hosúnk, ha ez idő szerint fölötte költői hangulatan lehetett is, — sokkal inkább el volt foglalva saját érzelmeivel, hogyssem Eulalia felolvasásait almas-
nak ne találhatta volna.

Egyébránt itt — t. i. Eulália grófnő birtokain a szórakozásnak több nem kinálkozott.

Mindenek előtt a nagy angol kert, mely az ódon-
stílyben épült falusi lakot körülvette. Azután a falu közelében levő nyári lak, mely a szölk közepében emelke-
dött s szelős szobáival s kissé gyér butorzatával fűrdi kényelemre emlékeztetett.

Volt egy földgyázerje — benne vadászlak szintén tágas szobákkal, labori ágyakkal, ridek, kényelmetlen fa-
butorzattal. A falak teleakgatta fegyverekkel, agancsok-
kal s vadbírral.

Mióta Eulália grófnő özvegy volt — s ez bizon-
már 15 év óta tartott — sem a nyári lak, sem a vadász-
lak nem igen lett igénybevéve.

A nyarat inkább töltötték fűrdőhelyen s télen a fővárosban tartozkodtak.

Eulália grófné nem is szeretett falusi lakát. Eleme-
volt az örökké való bolyongás s szinte csodálkozott ma-
gán, hogy most — mennyire jól érzi magát ősei fész-
kében. (Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Heti jelentés a budapesti gabonaátszédéről.

Báapest, május 18. 1883.

Steiner Jozsef és Társa termény, gabona és bizományi czég
jelentése.

Tisztelettel kerjük e lap tisztelt gazdaközönségét, szíves-
kedjek benneinket a vetések állásáról minél gyakrabban értesí-
teni, hogy képesítve legyünk kultúroir há tudósításokat juttatni.
Heti üzletünk megkezdésé lángha iranzaltatunk által, minek fokait
azon körülmények toltajdonatottak, hogy malmaink most liszte-
ket a buza arak emelkedéséhez képest, nem voltak kesepék ér-
tekesíteni. Buza a 25—30 krral csökkent. Előszórua tiszaivüeki
10.70—7880 klt. 10.40—10.60 kelt. Bácskán 79 klt. 10.40, eszák-
középart 7780 klt. 9.90—10.25. A hét végén tulajdonosok keves-
böltől ajánlati követték. Kölcsönös a hozsolat valamely barátságos-
Rozs hiányzik, emelkedt, új 7.70 kelt. Keekemenben triarozs-
2.75. Tengeri változatban, 6.75 kelt. Kikindán 6 fr. Me-
zotör 9.15, maj-jun. 6.71. Cinquanta tin itt 7—7.50, Oroshaza
6.60 kelt. Arpa változatban. Takarmány szilárd 7.25, égetni való
7.50, sorföldje 9 fr. Zab szilárd 6.20—6.00. Kóles hiányzik,
ropogant szilárd. Takarmány 4.50, orléns 6.90—7.00. Kóleskása
11.50—13 kelt zsakostól. Kóles orléns 2.75. Takarmány-
szilárd ony 3.50—4.50 fizettetett. M. o. h. m. arpa lángha 10.50—
11. Bab fehér 9.50—10.50, torpe 12.50, barna 12.50. Burgonya
a pékségdek strikeje folytan nem volt forgalom. Nevelges Ára
2.00—2.65. Bausági állomásokon 1.45 kottetett néhány kocsi-
rakomony kivitelle. Határidő üzlet. Üzerekedésnek a szónak
legteljeseb értelemben a zavarosban rosszok és tapogatódik Bu-
záról általában kevesek hírek érkeznek. Rozs buza a macronyi
fagyok nagy kárt okoztak. Zab és repce rosszul állának. Ten-
geri csak most kelt ki. Buza öszi határidőre 10.25 emelkedett,
csökkent 10 frt. g, áru 10.15. Rozs öszi határidőre nem kimal-
tatott, 7.50 peng. Zab öszi határidőre szilárd, 6.71-gy kottetett. —
Az üzerekedés ezen czikknek nagy áremelkedést jösz. Új tengeri
eddig meg nem jött forgalomba.

Felölt szerkesztő:

MÜLLER GYULA.

Kiadók és lap tulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partics.

WEIDINGER S. ÉS ZS.

Zomborban

ajánlják összes az ivadra beérkezett bel- és külföldi

 idei töltésü

ásvány- és savanyú-vizeket,

 mérsékelt árak mellett.

Nagyobb megrendeléseknél különös kedvezmények adatnak. — Helyben szabadon a házhoz hordva.

Mohai ÁGNES forrás

a legtisztább földes savanyú-viz, a bel- és külföldi orvosok által ajánlva s valamint gyógyszerként, ugy nagy szénsav tartalmánál fogva borral keverve mint üdítő ital különösen ajánlásra méltó.

Giesshübli savanyú-kút (Otto király forrás)

a legtisztább alkalikus savanyú-viz egyike a legkedveltebb savanyú-vizeknek, fölötte jó hatással működik nyak- és gyomor-betegségeknél s borral vegyítve fölötte üdítő s erősítő.

Speczialitások:

Dorsch-féle csuka-máj-olaj Mager Vimostól Bécsben, mell-betegségek ellen.

Stejerországi mell-szőrp Purgleitner J. gyógyszer.-től Grácban.

Dr. Popp aromatikus fogpásztája s anatherin-szájvíze. Fogpásztá dr. Suin de Boutemardtól.

Odontine kiváló fogpaszta Treu Nuglich s Társától Bécsben.

Legujabb ártalmatlan hajfestőszer „Negrin“

Treu Nuglich és Társától Bécsben.

Egri-víz az „Irgalmas testvérek“ gyógyszer-tárából Egerben, hatás-sal működik különböző betegségeknél, különösen ideg-gyenge-ségnél s rheumatikus bántalmaknál.

Gyomorsó Schaumann Gyulától, gyógyszer-táros Stockerauban, kiváló és sokszorosan megbizonyodott házigyógyszer, gyomorsav, gyomorégés és emésztési gyengeség ellen.

Keményítő, fény és szappan-kivonat (mosó-szer) házi-asszonyokra nézve nélkülözhetetlen, a kik szeretik a szép fehérműeket.

Rizs- s buzakeményítő legjobb minőségben, padló-fényesítő s lack-szin melynek jósága s tartósságaért mi teljes garanciát vállalunk.

Hártya-papír (dunszt-papír) kötő-fonál fehér vagy színes a legjobb minőségben a dunszt-üvegek bekötésére.

Fém-tisztító kenőcs legelőnyösebb s legolcsóbb tisztítószér mindennemű fém számára.

Párisi hölgy-hajpor fehér s rózsaszínű, glicerin-crème.

Toilette-szappan, parfümerie s más egyéb speczialitás a híres vegyész Kiehlhauser H. gyógyszerész-től Grácban

Valódi napraforgó-olaj (Sonnenblumen) szappan Kalderara és Blankmanntól Bécsben.

Legfinomabb francia csokoládé, maláta, egészségi csokoládék s olajtalantított gyomor-cacao Küfflerle J. és Társa Bécsben, Tschinkel Ágost és fiai Laibachban és Suchard Ph. Neuchatelben.

Raktár fűszer-, festék-, anyag- s delicatesses-ek, norinbergi rövid- s pamutárak:

Speczialitások kötőpamutban fehér és színes, csomagban s carton szerint.

Varrógép-selyem, orsó- s kártya-czérna.

Evő-eszközök esont-, alpacca- s chinai-ezüstből, finom táleczák fényezve s alpaccából.

Fehérneműek, harisnyak, nyakkendők, férfi napellenzők, esernyők selyemből, Clothból s pamutból a legnagyobb választékban.

Dohányzó- s írószerek.

Szódavíz készülékek saját szóda-készítéshez.

6.75 kr. Magyar vörös kereszt sorsjegyek. 6.75 kr.

 Nyeremények:

JULIUS 1-én.

Főnyeremény	—	—	—	50.000
1 á	—	—	—	5.000
4 „	—	—	—	1.000
10 „	—	—	—	500
25 „	—	—	—	100
30 „	—	—	—	50
52 „	—	—	—	25

NOVEMBER 1-én.

Főnyeremény	—	—	—	50.000
1 á	—	—	—	5.000
3 „	—	—	—	1.000
10 „	—	—	—	500
25 „	—	—	—	100
30 „	—	—	—	50
80 „	—	—	—	25

 Vidéki megrendelések gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Hölgyek figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgy-közönséget, hogy a felső-városi malom-utca 186. számú lakásomon

VARRÓ-ISKOLÁT

nyitottam, hol csekély díj mellett s 2 hó alatt bárkit is legügyesebb varró- és szabónővé képezek. Azonkívül elvállalok mindennemű női-ruha gyors és elegans elkészítését igen jutányos ár mellett.

Mély tisztelettel

Zombor 1883. évi május hóban

Pinkász, szül. Roth Katicza.

Dévyay-kert.

Ma vasárnap május 20-án, valamint minden vasárnap és csütörtökön

séta-hangverseny

Herczenberger Sándor zenekara közreműködése mellett.

Eladó ház.

A zombori Széchenyi-köruton fekvő 234. számú ház szabad kézből eladó, esetleg egy vagy több évre bérbe kiadó. A feltételek meg tudhatók Rothmayer Géza m. kir. táviratdatiszt úrtól.

Cselyuszka Antal

uri és női cipész

Zomborban, Zrínyi-utcában Kaufmann-féle házban elvállal vidéki vagy helybeli mindennemű

férfi-, női- s gyermekcipő

megrendeléseket beküldött mérték szerint pontosan és gyorsan. 20-17

Tudatja a n. é. közönséggel, hogy raktárát tetemesen megnyagvobította s minden minőségben a legolcsóbb árak mellett szolgál tisztelt veivőinek.

ROBEY & COMP.

Budapestben, IX. ker., Üllői-ut 35. szám alatt,

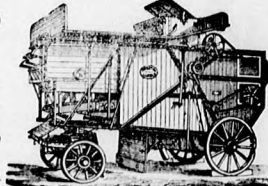

ajánlják országszerte legjobbnak ismert

tüzanyagot megtakarító szén-, fa- és szalmafűtésre berendezett

gőzmozdonyaikat

üzemeltethetnek és bármely idejárás viszonylatának legjobban elmentelő vasgerendás cseplőpeikeket szabadalmazott magán etető szerkezettel vagy a nélkül.

Árjegyzékek, ugy Magyarország első rendű uradalmi és gazdától származó s gőzcseplő készleteink rendkívüli nagy munkaképességgel és utólráthatatlan tartósságáról szóló bizonyítványokat tartalmazó legújabb kiadványunkat, kívánatra bérmentve küldjük.

KRONDORFI

Savanyu-Kút

„STEFANIA

Koronaherczegnő forrás.”

Trieszt 1882 arany érem.

Szénsavdús természetes égv. asztali víz; hathatosnak bizonyult a légzési szervek és gyomor bantalmainál.

Kutvállalat KAHL és TÁRSA Krondorfban Carisbad mellett.

Főraktár Zomborban: FALCONE GUSZTÁV urnál.

Dreher Antal-féle

KIVITELI PALACZKSEREK

egyedül kaphatók és megrendelhetők 10-8

csakis

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nél, Budapestben,

vagy

DREHER ANTAL-nál Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltés, a palaczkok töltése czéljára eltett, legkitünőbb kiviteli palaczkereknek.

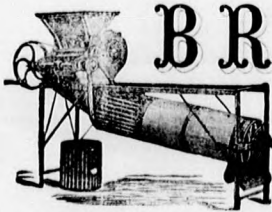
Ismét eladókat legnagyobb előnyökben s engedélyekben részesítjük.

Szíves tudomására.

Azon t. cz. közönséget, mely csak Dreher-féle kiviteli sert fogyaszt, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczkerek hamisítatlanságáért s eredetiségéért kezeskedünk, melyeknek vignetám a „Dietrich és Gottschlig” név világosan olvasható.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára BUDAPEST Gyár: külső váci-ut. Raktár: váci-körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitéve

TRIEUR-jeit

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és basított lemezeket, malmok, méhészeti és technikai célokra

járgány-cseplőgépeket

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567. szám alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, sulya 50 kilo ára 55 irt.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

szabadalmazott

hármass ekéket

közönséges és acél-ekéket,

cseplőgép-lemezszitákat

gőzcseplő és járgány-cseplőkhoz.

és minden egyéb

gazdasági gépeket.

Nagy választékban minden színű kötőpamut legjutányosabb áron.

Müller Nándor

uri-kalap s divat-üzlete Zomborban
fő-utca, Millassevits-féle házban.

Nagy választékban

URI- és GYERMEK-KALAP.

Férfi fehér és tarka ingek.

Nyakkendők, kezekelők, gallérok, selyem- és vászon-zsebkendők, harisnyák stb.

Egyszerűsöd van szerencsém a n. d. hölgyközönség becses tudására hozni, miszerint a legjobb s legkitünőbb minőségű parisi minta szerint készült MIEDEKREK is szolgáltatok, miről kérek mielőbbi meggyőződést szerezni.

Nagy választékban minden színű kötőpamut legjutányosabb áron.

Nagy választékban minden színű kötőpamut legjutányosabb áron.

Nagy választékban minden színű kötőpamut legjutányosabb áron.

Hűdegviz-, belegzési-, savó- és szálló-

GYÓGYINTÉZET

Marillavölgyben

a regényes Aninában Oravica mellett.

Vasuti állomás, 3 órányira Bázástól, 4 és fél órányira Temesvártól.

Az idény kezdete május 16, a szállókura kezdete szeptember elején.

A fennállott lakáshányon egy új 30 lakásból álló épület segített.

Bejelentéseket fogad és felvilágosítást ad május 14-től az alulírott

Dr. Hoffenreich

az intézet igazgatója.

Van szerencsém a nagyjérd. közönség becses tudására hozni, hogy a kor kívánalmainak megfelelő

monogramm-hímzés, slingelés-minta előnyomó,

valamint slingelés, hímzés s fehérnemű

varró-intézetet

állítottam föl.

Átvállok ugyanitt mindennemű előnyomási valamint hímzés-slingelési s fehérnemű varrásokkal (egész keletgye-kiállítás) jó ízlésű kivitel, olcsó és gyors szolgálat biztosítéka mellett.

Zombor, 1883. évi május hónapban.

Kiváló tisztelettel

Özv. Juba Betti

Zrinyi-utca Sztanoevits-féle ház.

Legújabb feltűnést keltett

TALALMÁNYOK!

Fehér mellszörp,
köhögés ellen.

G. A. W. Mayertől Borszobán. — Egy üveg 50, 90 és 1.80 kr.

Keményítő fénymáz, (Stärke Glanz)

finom fehérneműeknél meglepő eredményt hoz létre. Csomagja 10 kr.

Bäuchler-féle kiváló finom

indiai cseppek fogfájás ellen.

Egy üveg ára 35 és 70 kr.

IDEI TÖLTÉSÜ

ásványvizek.

Mohai AGNES forrás.
Borszék. — Budai Deak, Ferenc József, Hunyadi és Rakóczy-forrás. — Carlsbadi. — Muhlbrunni. Gishubli. — Marienbadi + Brunnen. — Krondorf. Paradi. — Rohitsi. — Szulini. — Szalvator. — Seiter. — Szalyvay.

BOROK.

Kituno pacsenye borok, Pezsgők ugy Peci, Neszmeji, Magyaradi, Asztali, utobbiak 1 literes üvegekben.

Kaphatók: HEINDLHOFFER ROBERT
túszkereskedésben Zomborban.

Buziás-fürdő

(Temesvár mellett.)

Hirneves gyógyfürdő: vérszegénység, nöibetegségek, magtalanság, tehetetlenség (impotencia) homok és kőképződmények ellen.

Gyógyviz- szétküldés minden irányba.

Fürdőleírások, gyógyviz-árjegyzékek kivanatra bermentve megküldetnek.

A két- és fürdőberlet-igazgatóság

BUIÁSON Temesvár mellett.

3-3

Ruston, Proctor és társa

Budapest, Nádor-utca 39. és 41. szám.

ajánlják a legegész díjjakkal kitüntetett

gőzmozdonyaikat

fa- és szénfűtésre,

szabad. szalmafűtő

gőzmozdonyaikat

gőzcséplőgépeiket

dobmentő

és

űszegtisztító

előkészülékek.

Hoffherr-féle egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtásra.

Árjegyzékek bermentve küldetnek.

GRÜN WALD I.

divatezikk, norinbergi, rövidaruk s fehérnemű kereskedése Zomborban

a "Szent Háromság téren" (a rom. kath. templom épületében.)

Ajánlja gazdag rakatár selyem, atlasz, bársony és divat-szalagok, csipkék, fodrok, crepnek, dudorok és díszetek. — Női- és férfi-szabóknak való mindennemű készítmények, valamint a legnagyobb választékú férfi- és női-fehérnemű, ingek, corsettek, alsó-szoknyák, kötények stb. Legújabb fajú gumók, virágok, valamint minden kigondolható játékegyes s belésszövetek.

1 drb nap- és esernyő a legdivatibb kiállításban	1.20—5.40	1 drb angol tolikos szaru, gyöngyház és tokosbeka nyelvel	25—1.30	1 chiffon koto, Moire és Luster, gazdag díszítéssel	40—1.80	1 rőf vagy 78 centim. czerina- vagy vászon-beték	10—45
6 drb káva-kácsi (mindig fehér)	35	1 drb jegyzőkönyv	8—45	1 saloni nyakendő urak részére	15	1 rőf vagy 78 centim. legjobbi mosható csipke, quipir v. bretonnes	5—24
1 drb tejmerítő	45	1 drb penzes-röszny, szarvas-v. oagatja-ny	20—1.10	6 rőf tel vaszon zsebkendő színezett szelekkaci	60	1 rőf vagy 78 centim. legfinomabb selyem v. spanyol blondcsipke	5—75
1 drb levezmérítő	80—1.15	1 drb penzes-örzény nők számára	60—1.50	1 nyakraváló urak vagy nők számára, atlasz, selyem, rips, moil vagy satin	15—90	1 rőf vagy 78 centim. látói vagy függöny szövet	30—75
1 drb igen tartos fogkefe	12	1 drb 25 és 30 kepre való album	80—3.80	1 par pamut harisnya, kren, tegettiel és torok	25—45	1 rőf v. 78 centim. chiffon v. vászon	16—27
1 drb lej- vagy ruhakefe	40—1.20	1 drb ezüstkortoloz, diéta v. porcelán	85—1.60	1 par pamut harisnya, kren, tegettiel és torok	30	1 rőf vagy 78 centim. muszlin, fehér vagy fekete	16
1 drb bento- vagy sűrűfésű (valódi kaulok)	15	1 drb szemüveg, szaru, aczéll-és üvezt-kerettel	40—1.15	1 par pamut harisnya, kren, tegettiel és torok	25—45	1 fel vég organtün	30
1 drb igen tartos fogkefe	12	1 drb kezi- vagy utazó-borond	1.60—3.20	1 par czerina- vagy rezes-kötény	20	1 tuat divatos gomb, bronz, segye, aczéll, szaru, üveg, gyöngyház stb.	5—60
1 drb bento- vagy sűrűfésű (szarv- vagy eifant-ösont)	25—85	1 par nadrágtaló	18—65	1 rőf vagy 78 centim. rips-selyem-szalag ezeltől 12 ár, most 18 kr., most	6 kr.	1 csomag pamut ala Pottendorf s vagy 16 motring	80
1 drb hajártótes minden faconb.	20—40	1 gyermekszoptató-üveg	10—45	1 rőf vagy 78 centim. rips-selyem-szalag 2 únyai széles ezelt, 18 kr., most	10 kr.	1 csomag 500 gram nagy retu legfinomabb gyöngy-koto pamut	1.50
1 drb hajártó-tesü (valódi tekonybeka) 1 gramm	10	1 orallanzó, aczéll, bronz és selyem	10—40	1 rőf vagy 78 centim. rips-selyem-szalag 4 únyai széles ezelt, 30 kr., most	15 kr.	1 gombolyag szines és fehér a 25 dr. valódi angol varron	10, 15, 30
1 drb 100 gyermek számára	6	Fehérnemű.		1 rőf vagy 78 centim. rips-selyem-szalag 4 únyai széles ezelt, 30 kr., most	20 kr.	1 derekfűző, Pancez-Mieder, barhol is 1.50, nálam csak	1 rt
1 drb 100 gyermek számára (elipszintatában, legújabb)	25	1 creton ferli-ing, divatos, valódi	1.10—2—	1 rőf vagy 78 centim. rips-selyem-szalag 4 únyai széles ezelt, 30 kr., most	10	1 derekfűző, satin v. orill ovvel	1.50—3.20
1 drb legnagyonblé glicerin vagy moschus-zsappan	10	1 chiffon ferli-ing, fehér, 1 minos	1.30	1 rőf vagy 78 centim. rips-selyem-szalag 4 únyai széles ezelt, 30 kr., most	10	1 horgolt czerina gyermek fejtkota	12—35
1 kis üveg partum (Eas Bouquet vagy Reseda)	30—65	1 chiffon ferli-ing, legdivatosabb, sima vagy himzett	1.80—2.50	1 rőf vagy 78 centim. selyem-bársony-szalag	10	1 horgolt gyermek szoknya-avag	35—90
1 ruzsor (csokkóban is)	20—50	1 merino-ing, fehér vagy szines	90—1.40	1 rőf vagy 78 centim. selyem-bársony-szalag	10	1 piqne gyermek partu	12—20
1 par harisnyakötő aczéll vagy bronz-csipeszokkal	10	1 also-nadrág	30				
1 par harisnyakötő gyermek számára	6	1 par harisnya, kezi munkából is	15—45				
1 kulcstartó	15	1 chiffon duna-mezsu női-ing	1—1.70				
1 grt ing s kezei-gomb bronz, aczéll, gyöngyház stb.	5—65	1 chiffon női-corzet, reggeli-ing	90—1.60				
12 drb gallérgomb	4	1 chiffon also-szoknya, pisse és himzéses-kötél, feltűnően csinos	1.50—2.30				
		1 chiffon női vagy férfi gallér	15—20				